

TÜSİAD

Brüksel

Avrupa İş Dünyası Gündemi

MART 2011 SAYISINDA:

BUSINESSEUROPE
AB - MERCOSUR
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
DIŞ TİCARET
VERGİ
TEK PAZAR
EĞİTİM
EKONOMİ
SOSYAL DİYALOG

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR - AVRUPA ÖZEL SEKTÖR KONFEDERASYONU

MERKEZ : 46 Meşrutiyet Caddesi Tepebaşı 34420 İstanbul Türkiye Tel : 90 212 249 11 02 Faks : 90 212 249 09 13
ANKARA : 39/4 İran Caddesi Gaziosmanpaşa 06700 Ankara Türkiye Tel: 90 312 468 10 11 Faks: 90 312 428 86 76
AVRUPA BİRLİĞİ : 13 Avenue des Gaulois 1040 Brüksel Belçika Tel : 32 2 736 40 47 Faks : 32 2 736 39 93
ALMANYA : 28 Märkisches Ufer 10179 Berlin Almanya Tel : 49 30 28 87 86 300 Faks : 49 30 28 87 86 399
FRANSA : 33 Rue de Galilée 75116 Paris Fransa Tel : 33 1 44 43 55 35 Faks : 33 1 44 43 55 46
A B D : 1250, 24th Street N.W. Suite#300 Washington DC 20037 USA Tel : 1 202 776 7770 Faks : 1 202 776 7771
ÇİN: Lufthansa Center,EUCCC/C-319, 50 Liangmaqiao Rd, Chaoyang-Beijing 100125 T: 861064622066 F: 861064623206

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli bxloffice@tusiad.org

www.tusiad.org

BUSINESSEUROPE, Avrupa Özel Sektör Konfederasyonu olarak AB üyesi ve aday ülkelerden özel sektör temsil kuruluşlarını bünyesinde topluyor. Avrupa iş dünyasının ortak sesi olarak AB kurumları ve hükümetleri tarafından resmen Avrupa özel sektörünün temsil kuruluşu olarak tanınıyor.

Uzman komiteleri, ihtisas komisyonları ve en üst düzey siyasal ve ekonomik girişimleriyle BUSINESSEUROPE AB siyaset oluşturma ve karar alma sürecinin temel direklerinden biri olarak etkinliklerini sürdürüyor. Türkiye'den TÜSİAD ve TİSK BUSINESSEUROPE'un tam üyesidirler.

Bu bültende aylık olarak Avrupa iş dünyasının öncelikli konularını ve bunlar etrafında oluşan siyaset gündemini özetlemeyi hedefliyoruz.

Dr Bahadır Kaleağası

Uluslararası Koordinatör

AB ve BUSINESSEUROPE nezdinde

TÜSİAD ve TİSK Daimi Temsilcisi - Brüksel

BUSINESSEUROPE

- BUSINESSEUROPE 24 Mart'ta gerçekleştirilen AB Liderler Zirvesi öncesinde 2011 İlkbahar **Reform Barometresi** raporunu yayımladı. Rapor AB'nin ve AB üyesi ülkelerin performansını 34 temel gösterge çerçevesinde değerlendiriyor. Raporda Almanya, İsveç ve Avusturya'nın yüksek performans gösterdiği ve bir önceki yıllara karşılaştırıldığında ilerlemeler kaydettiği belirtildi. 2011 Reform Barometresi raporu yüksek performans gösteren ülkeler olmasına karşın, tüm üye ülkelerde büyümeyi engelleyen tıkanma noktaları olduğunu ortaya koydu. BUSINESSEUROPE raporu 2011 yılı için önemli iş dünyası önceliklerini de belirlerken, bu kapsamda öncelikle kamu harcamalarının kısıtlanması ve kamu sektörünün verimliliğinin artırılmasının, takiben de yenilikçilik ve esneklik için şartların iyileştirilmesinin önemine dikkat çekildi.

Raporun ayrıntılarına bakıldığında ABD ekonomisinin AB ekonomisine göre krizlere karşı daha dirençli olduğu görülürken, ABD'nin AB'yi 2011 yılında da GSYİH ve verimlilik artışı açılarından geçeceği tahmin ediliyor. Bununla birlikte ABD'nin

önemli mali ve makroekonomik düzenlemelerden geçmesi gerekeceğinin altı çiziliyor. AB'nin güçlü sanayi temeli, eğitilmiş işgücü ve dengeli bir cari denge pozisyonu ile önemli artıları olduğu vurgulanan raporda, bu olumlu göstergelere rağmen AB'nin küresel pazar payı kaybetmeye devam ettiği, gereken esneklikte olmadığı ve düşük işgücü kullanımı ile düşük verimlilik artışı nedeniyle sıkıntıda olduğu kaydediliyor. [Rapora erişim için](#)

AB - MERCOSUR

- BUSINESSEUROPE, Eurochambers, Brezilya Özel Sektör Federasyonu ve AB – MERCOSUR İş Dünyası Forumu, AB ile MERCOSUR arasında devam eden **serbest ticaret anlaşması** (STA) müzakerelerinde önemli gelişmeler kaydedilmesi için taraflara çağrıda bulundu. AB ve MERCOSUR iş dünyası dengeli ve kapsamlı bir STA'nın en yakın zamanda imzalanmasını arzu ediyor. İmzalanacak STA'nın AB üye ülkelerinde gereksinim duyulan büyümeyi sağlamada bir etken olacağı, MERCOSUR ülkelerinde ise büyüme hızına katkıda bulunacağı kaydediliyor. AB – MERCOSUR serbest ticaret anlaşmasının her iki bölgede de on binlerce iş ve milyarlarca € tutarında ek ticaret ve yatırımı destekleyeceği bildirilirken, şirket ve yatırımcıların karşı karşıya olduğu belirsizlikleri gidereceğinin de altı çiziliyor. Mevcut durumda AB %20,7'lik bir payla MERCOSUR'un en büyük ticaret ortağı ve 165 milyar €'luk yatırımla bölgedeki en büyük yatırımcı konumunda. [Ayrıntılı bilgi için](#)

İklim Değişikliği

- BUSINESSEUROPE İklim Değişikliği Çalışma Grubu Başkanı Nick Campbell 17 Mart tarihinde AB Komisyonu tarafından "2050 Düşük Karbon Ekonomisi **Yol Haritası**" çalışmaları kapsamında düzenlenen ve ilgili tarafların katılımıyla gerçekleştirilen konferansa katıldı. Konferans AB Komisyonu'nun bu konuda yayımlamış olduğu 8 Mart tarihli bildiri konusunda görüş alışverişi sağlanmasını amaçlamaktaydı. Konferans kapsamında düzenlenen bir oturumda konuşan Campbell, BUSINESSEUROPE olarak 2050 yılı için

AB'nin düşük karbon kullanımlı bir ekonomi olması ve enerji açısından güvenceli ve rekabetçi bir konumda bulunması için yol haritaları çizilmesi girişimini desteklediklerini belirtti. Campbell, BUSINESSEUROPE ve üye kuruluşlarının başarılı bir 2050 yol haritasından beklentilerini de sıraladı. Buna göre BUSINESSEUROPE 2050 yol haritasının sanayi politikalarıyla bütünleşmiş bir yaklaşım içerisinde olması, sektör temelli ve aşağıdan yukarıya doğru yapılan analizlerle desteklenmesi, daha önce üzerinde mutabakata varılmış yasal 2020 emisyon ticareti çerçevesini koruması, henüz dokunulmamış verimlilik potansiyeline odaklanması, yeni emisyon hedeflerini uluslararası işbirliği kıstasına bağlaması ve süreçlerin şeffaf olmasını bekliyor. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Dış Ticaret

- BUSINESSEUROPE Başkanı Jürgen Thumann, BUSINESSEUROPE Genel Sekreteri Philippe de Buck ve Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Çalışma Grubu Başkanı Reinhard Quick'ten oluşan bir heyet 10 Mart tarihinde DTÖ Başkanı Pascal Lamy ile Cenevre'de bir araya gelerek devam etmekte olan **Doha Turu** müzakerelerindeki son durumu ve müzakerelerin geleceğini değerlendirdi. Toplantıda BUSINESSEUROPE'un küresel piyasalara erişimi iyileştireceği bilinen çok taraflı bir yaklaşıma desteğini yineleni. BUSINESSEUROPE heyeti Doha Turu müzakerelerinde ilerleme sağlanmasının önemine dikkat çekti. Heyet kimyasallar, makine, değerli taşlar ve mücevher, ayakkabı, yenilenebilir enerji gibi mallar ile hizmetler konusunda sektör temelli anlaşmaların da Doha Turu müzakereleri sonucunda ortaya konması yönündeki isteğini de dile getirdi. BUSINESSEUROPE heyeti büyümekte olan önemli ekonomilerden Brezilya, Hindistan ve Çin'in Doha sürecine ekonomik ve siyasi ağırlıklarıyla orantılı olarak katkıda bulunmaları yönündeki beklentileri de dile getirdi. BUSINESSEUROPE heyeti Pascal Lamy'nin yanı sıra AB'nin DTÖ nezdinde Daimi Temsilcisi Büyükelçi Angelos Pangratis, ABD'nin DTÖ nezdinde Daimi Temsilcisi Büyükelçi Michael Punke ve Çin'in DTÖ nezdinde Daimi Temsilci Yardımcısı Zhang Xiangchen ile de temaslarda bulundu. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Vergi

- AB Komisyonu şirketlerin AB sınırları içindeki faaliyetlerini bir kerede vergilendirmeyi mümkün kılmak üzere Konsolide Kurumsal **Vergi Matrahı** uygulanmasını öneren bir taslak hazırladı. Bu sistem ile şirketler ya da şirket grupları vergilerini düzenlerlerken birden fazla sisteme uyum sağlamak yerine tek bir sistem çerçevesi içinde kalabilecekler. Şirketlerin vergi işlemleriyle ilgili idari maliyetlerini büyük ölçüde azaltacak olan bu sistem ile 1 milyar €'dan fazla tasarruf sağlanabileceği tahmin ediliyor.

Öneriye göre şirketler ya da şirket grupları tek bir noktadan vergi beyannamelerini doldurabilecek, AB çapındaki bütün kar ve zarar faaliyetlerini konsolide edebilecek ve kendi kurumsal vergi oranlarını belirleyebilecek. AB sınırları içinde faaliyet gösteren ve A, B ve C şirketlerinden oluşan bir grubun vergisi hesaplanırken bu şirketlerin her birinin kar ve zararları aritmetik olarak toplanarak, toplam üzerinden vergilendirme yapılacak. Örneğin A ve B şirketinin geliri toplam 15 milyar € ve C şirketinin zararı 8 milyar € ise bu şirketlerin tümünü bünyesinde bulunduran grubun konsolide vergi matrahı 7 milyar € olacak.

AB içinde farklı üye ülkelerde faaliyet gösteren şirketler hâlihazırda birden fazla ve farklı vergi sistemlerine göre çalışmalarını düzenlemek zorunda kalıyor. Bu da şirketler üzerine ek idari maliyetler yüklenmesine neden oluyor. Bu sistem ile AB dışından yatırımcıların ve şirketlerin de AB pazarına ilgi duymasının da sağlanacağı belirtiliyor. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Tek Pazar

- BUSINESSEUROPE Genel Direktörü Philippe de Buck, İç Pazar ve Hizmetlerden sorumlu AB Komiseri Michel Barnier'in kabinesinden Kerstin Jorna ile bir araya gelerek **Tek Pazar Yasası** (Single Market Act) taslağı konusunda gerçekleştirilen danışma süreci ve sonrasında ilgili temaslarda bulundu. De Buck toplantıda Tek Pazar Yasası'nın son halinde ortaya konan ana önceliklerin büyüme ve istihdam yaratmaya ve Avrupalı şirketlerin

rekabetçiliğini küresel düzeyde artırmaya yönelik olması gerektiğini vurguladı. BUSINESSEUROPE olarak ortak AB patenti, dijital tek Pazar ve KOBİ'lerin finansmana erişimi gibi konulara öncelik verilmesini istediklerini belirten De Buck, BUSINESSEUROPE'un tek pazar ile ilgili mevzuatta sosyal bir hükme ihtiyaç bulunmadığı yönündeki görüşünü dile getirdi. De Buck aynı zamanda kamu alımları çerçevesinin mevcut halinin temelde korunması gerektiğini kaydetti. [Ayrıntılı bilgi için](#)

- BUSINESSEUROPE AB Komisyonu'nun çalışanların **serbest dolaşımına** ve göçmen işçilerin haklarının güçlendirilmesine ilişkin 1968 tarihli mevzuatın uygulanması konusunda başlattığı kamu danışma sürecine cevabını sundu. Cevapta bu alandaki mevcut yasal çerçevenin yeterli olduğu ve mevzuatın yeniden gözden geçirilmesine gerek olmadığı kaydediliyor. Bununla birlikte, göçmen işçilerin hakları konusundaki bilgilendirme ve AB'deki iş olanaklarının şeffaflığı alanlarında iyileştirilmeler yapılabileceği vurgulanıyor. Ayrıca AB üye ülkeler arasında çalışanların coğrafi hareketliliğinin artırılması için mesleki hareketliliğin önünde bulunan ulusal engellerin de kaldırılması gereğine dikkat çekiliyor. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Eğitim

- BUSINESSEUROPE AB Komisyonu tarafından 10-11 Mart 2011 tarihlerinde Brüksel'de düzenlenen ilk Üç taraflı Sosyal Forum'a katıldı. Forumda AB 2020 Stratejisi kapsamında oluşturulan Yeni Yetenekler ve İşler Gündemi ele alındı. Toplantıya katılan BUSINESSEUROPE Sosyal İşler Komitesi Başkanı Jørgen Rønne **iş verimliliğinin** artırılması ve istihdam yaratılmasının önündeki engellerin kaldırılması için yapısal reformlara ihtiyaç duyulduğunu vurguladı. Rønne ayrıca Yeni Yetenekler ve İşler Gündemi bağlamında hayata geçirilmesi planlanan bazı girişimlerin gerçekleştirilmesi arzulanan hedeflerin zıt yönünde sonuçlar doğurabileceğinden duyduğu kaygıyı dile getirdi. Sosyal İşler Komitesi üyesi Stefania Rossi ise Avrupa'daki çalışma koşullarının genel olarak iyi olduğunu ve AB yetkililerinin bu konuda bir tartışma başlatması yerine AB'de artmakta olan işsizlik ve

istihdam olanaklarının azalması sorunlarına öncelik tanınması gerektiğini vurguladı. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Ekonomi

- BUSINESSEUROPE AB **bütçesinin** geleceği ile ilgili istişare sürecine katkısını içeren raporu 14 Mart'ta, AB Komisyonu'nun yeni çok yıllık mali çerçeve programına ilişkin teklifini açıklaması öncesinde yayımladı. Raporda AB bütçesinin 2020 Strateji'si ışığında yeniden yapılandırılması gerektiği vurgulanırken, tüm harcamaların tek pazarın rekabet gücünü artıracak ilgili politikalara destek verecek şekilde gözden geçirilerek uyumlaştırılması ihtiyacına dikkat çekildi. Raporda ayrıca AB fonlarının, yetki ikamesi ve yerindenlik ilkeleri gereği, daha iyi sonuç verebileceği, ulusal ve bölgesel girişimleri en etkin şekilde destekleyebileceği yerlerde kullanılması için çağrıda bulunuldu. Paranın daha verimli ve etkin bir şekilde kullanılması için özel sektör yatırımlarının teşvik edilmesi, AB programlarının basitleştirilmesi ve kamu yetkilerinin hesap verme yükümlülüğünün tüm seviyelerde artırılması gereği de vurgulandı. [Ayrıntılı bilgi için](#)

Sosyal Diyalog

- AB Komisyonu tarafından Avrupa'da sosyal diyalogun işlerliğini göz önüne semek amacıyla 3 Mart'ta yayımlanan yeni **rapora** göre işçi ve işverenlerin, sosyal ortaklar olarak müzakere ve istişare sürecine katılımı, şirketler ve işçilerin değişime uyum sağlamasına ve özellikle Avrupa'da iş kaybını azaltmaya yardımcı oldu. Güçlü bir sosyal diyalog, kısa süreli çalışma planlarının birçok AB üyesi ülke ve çeşitli sektörlerde başlatılıp yaygınlaştırılması için yapılacakların başında geliyor. Ayrıca sosyal ortaklar, AB 2020 Strateji'sinde vurgulanan akıllı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme hedefinin başarıyla uygulanması açısından önemli bir rol oynuyor.

Krizin ilk aşaması incelendiğinde, Avrupa'da Sanayi ilişkileri Raporu'nda AB üyesi ülkeler ve farklı sektörlerde krize karşı yapılan anlaşmalar ayrıntılı olarak ele alınıyor. Raporda AB ülkelerinin yarısından fazlasında (Belçika, Hollanda, Fransa,

İspanya, Polonya, Estonya, Letonya, Litvanya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Almanya, Lüksemburg, Slovenya, İtalya, Avusturya, Danimarka ve Finlandiya), ulusal işveren ve sendikalar kendi aralarında veya hükümet ile özel anlaşmalar imzalamış ya da kamu politikası alanında daha çok, kısa süreli çalışma planlarını kapsayan önlemler tasarlanmış olduğu belirtiliyor. Bununla birlikte, bazı üye ülkelerde halen yaşanmakta olan işçi-işveren anlaşmazlıklarına bağlı olarak, ülkeler ve ekonomik sektörler arasında farklılıklar gözlenmekte.

Ücret esnekliği konusunun ekonomik kriz süresince tartışılan konuların başında geldiği belirtilen raporda İrlanda, Yunanistan ve İspanya gibi tasarruf önlemlerine başvuran üye ülkelerde asgari ücret ve düşük ücrete ilişkin tartışmaların hassasiyetini halen koruduğu belirtiliyor. Raporda ayrıca, ücret tespit sistemine ilişkin düzenlemelerin, şirket düzeyinde sözleşmeye doğru yönlendirildiği ve böylece işçilerin işverenlerle ödemeye ilişkin doğrudan anlaşmaya varmasının sağlandığı saptanıyor.

Raporda belirtilen bir diğer konu ise sosyal ortakların düşük karbon ekonomisine geçiş konusuna artan ilgisini içermekte. Rapor İspanya ve Belçika gibi bazı üye ülkelerde, sendika ve işveren örgütlerinin kurtarma planlarına, yeşil teknolojiye yatırım yapmaya ilişkin somut öneriler getirdiğine ve özellikle şirketler düzeyindeki diyaloglarına yeşil boyutu da eklediklerine dikkat çekiyor. Rapor uzun vadede, düşük karbon ekonomisine iyi yönetilmiş ve toplumsal açıdan adil bir geçiş yapabilmek için sosyal diyalogun önemini vurguluyor.

Genel olarak rapor, **toplu sözleşmenin** Avrupa'da halen çok yaygın olduğunu ve işçilerin üçte ikisinin toplu sözleşme kapsamında olduğunu doğruluyor. Sendikalı üye oranında sürekli bir düşüş yaşansa da - 2000'de işçilerin %37'si sendikalı iken bu oran 2008'de %31'in altına geriledi - toplu sözleşme kapsamını büyük ölçüde belirleyen işveren örgütlerinin üye sayısında istikrarlılık göze çarpıyor. Aynı zamanda üye ülkeler arasında da önemli farklılıklar söz konusu.

Kriz boyunca sosyal ortaklar korumacı ulusal önlemlerin çekim gücüne direnerek, Avrupa çapında önemli derecede eşgüdüm ve dayanışma sağlamışlardır. Rapor ayrıca son iki yılda gerçekleştirilen anlaşmaların AB üyesi ülkelerin işçileri için nasıl gerçek anlamda fark yarattığına değiniyor. Doğum izni, işyerinde sağlık ve güvenlik ya da kapsayıcı bir işgücü piyasasına ilişkin yapılan anlaşmalar, Avrupalı sosyal ortakların, Avrupa iş dünyasında işçi ve işverenlerin yararına çözümler üretmek için en doğru yerde olduklarını göstermiştir.

[Ayrıntılı bilgi için](#)

